

Saksframlegg

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
008/25	Ungdomsrådet	PS	16.10.2025
047/25	Fellesråd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse	PS	16.10.2025
098/25	Formannskapet	PS	22.10.2025
114/25	Kommunestyret	PS	30.10.2025

Saksbehandler
Trude Murberg

Arkiv

ArkivsakID
24/2018

Planforslag - Plan for helse og omsorg 2025-2040 - høringsutkast

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 11-14 vedtar kommunestyret å legge forslag til Plan for helse og omsorg 2025-2040 ut til offentlig ettersyn og høring i minimum 6 uker.

Vedtak som innstilling fra Formannskapet, 22.10.2025 - 098/25

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 11-14 vedtar kommunestyret å legge forslag til Plan for helse og omsorg 2025-2040 ut til offentlig ettersyn og høring i minimum 6 uker.

Ungdomsrådet - 008/25

UR – behandling:

Avstemning over kommunedirektørens forslag til vedtak:

Vedtatt enstemmig med 9 stemmer.

UR – vedtak:

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 11-14 vedtar kommunestyret å legge forslag til Plan for helse og omsorg 2025-2040 ut til offentlig ettersyn og høring i minimum 6 uker.

Fellesråd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse - 047/25

FFEF – behandling:

Kommunalsjef Bente Moland Somdal informerte i saken. Saken ligger ute til høring i minst 6 uker, og Fellesrådet vil jobbe videre med saken og komme med innspill.
Avstemming: Enstemmig med 6 stemmer.

FFEF – vedtak:

Fellesrådet støtter kommunedirektørens forslag til vedtak:

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 11-14 vedtar kommunestyret å legge forslag til Plan for helse og omsorg 2025-2040 ut til offentlig ettersyn og høring i minimum 6 uker.

Formannskapet - 098/25

FM – behandling:

Avstemning over kommunedirektørens forslag til vedtak:

Vedtatt enstemmig med 9 stemmer.

FM – vedtak:

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 11-14 vedtar kommunestyret å legge forslag til Plan for helse og omsorg 2025-2040 ut til offentlig ettersyn og høring i minimum 6 uker.

Kommunestyret - 114/25

KS – behandling:

Avstemning over formannskapets innstilling:

Vedtatt enstemmig med 21 stemmer.

KS – vedtak:

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 11-14 vedtar kommunestyret å legge forslag til Plan for helse og omsorg 2025-2040 ut til offentlig ettersyn og høring i minimum 6 uker.

Saksopplysninger:

Kommunedelplanen for helse- og omsorg er kommunens strategidokument for denne sektoren. Planen viser satsningsområder og mål for helsefremmende og forebyggende arbeid og for helse- og omsorgstjenester til hele befolkningen. Planen skal sikre at målene i kommuneplanens samfunnsdel, samt nasjonale og regionale føringer følges opp.

Bakgrunn for behandling i folkevalgt organ

Kommunestyret vedtok kommunal planstrategi i sak 78/24 den 12.09.2024. For å møte nåværende og fremtidige utfordringer ble det vedtatt å utarbeide ny Helse- og omsorgsplan. Planen er utarbeidet som en kommunedelplan etter prosesskravene i Plan- og bygningsloven. Etter vedtak i kommunestyret 31.10.2024 sak 104/24 ble planprogram sendt på høring og offentlig ettersyn og samtidig ble det kunngjort og varslet oppstart av plan for helse og omsorg 2024-2040. Det kom inn et høringsinnspill innen fastsatt frist.

I henhold til plan- og bygningsloven (pbl) § 11-14 skal forslag til kommunedelplan for Helse og omsorg 2025-2040 legges på høring og offentlig ettersyn. Fristen for å gi uttalelse og eventuelt å fremme innsigelse til kommuneplanens arealdel skal være minst 6 uker. Høringsperioden skal gi

berørte parter, innbyggere og relevante instanser anledning til å komme med innspill før endelig behandling og vedtak av planen.

Rammer og føringer for arbeidet, organisering og medvirkning er beskrevet i planprogram Helse- og omsorgsplan 2024-2040. Planprogrammet ble vedtatt i kommunestyret i sak 7/25 den 06.02.2025.

Faktiske forhold

For å kunne sette riktige mål for fremtiden er det viktig å identifisere hvilke utfordringer som peker seg ut for Birkenes kommune. Birkenes kommune har utarbeidet et utkast til ny Folkehelseoversikt 2025. I Folkehelseoversikten er kommunens viktigste hovedutfordringer identifisert; utenforskap, helserelatert adferd og demografi. I tillegg er det utfordringer på områdene arbeidskraft, økonomi og tilgang på egnede boliger. Birkenes kommune står overfor betydelige demografiske endringer som vil påvirke helse og omsorgstilbudet i fremtiden. Denne strategiske planen er utarbeidet for å sikre at kommunen møter disse utfordringene på en forebyggende og bærekraftig måte. En helhetlig strategisk satsing på å skape gode aldersvennlige lokalsamfunn, tidlig innsats og forebyggende tilbud, og en helhetlig boligpolitikk, støtter opp om leveransen av helse- og omsorgstjenester. Det er gjort en evaluering av Omsorgsplan 2011-2030 og dens anbefalinger i planperioden. Det har skjedd store endringer i strategier og føringer for helsetjenester til hjemmeboende nasjonalt, regionalt og lokalt, som Omsorgsplan 2011-2030 ikke tar høyde for. De siste årene er det lagt sterke føringer for at innbyggere må bo lenger i eget hjem og selv ta ansvar for å planlegge for alderdommen.

Arbeidet med implementering av en helhetlig, tverrsektoriell innsatstrapp i Birkenes kommune foregår i perioden 2024-2026. Dette arbeidet knyttes til kommuneplanens samfunnsdel og plan for helse og omsorgstjenester.

Satsningsområdene i helse og- omsorgsplanen konkretiserer de overordnede satsningsområdene i Kommuneplanenes samfunnsdel 2025-2040, som er aktuelle for helse- og omsorgsfeltet. For å møte fremtidige utfordringer innen helse- og omsorg er følgende satsningsområder definert:

1. Alle innbyggerne skal være en del av fellesskapet, delta aktivt i lokalsamfunnet, oppleve trygghet og mestring.
2. Utvikle aldersvennlig lokalsamfunn som legger til rette for ulike boformer med tilgjengelighet til sentrale samfunnsfunksjoner.
3. Helse- og omsorgstjenestene skal samarbeide og samhandle med næringslivet, lokalsamfunnet og frivillige, og aktuelle regionale samarbeidspartnere.
4. Bærekraftig utvikling av helse og omsorgstjenestene der innbyggerne har tilgang på ulike tjenestetilbud. Utvikle kompetanse og ta i bruk nye arbeidsmåter.

Helse - og omsorgsplan 2025-2040 redegjør for mål og strategier knyttet opp mot hvert satsningsområde. Det er en strategisk plan som ikke foreslår konkrete tiltak innenfor helse- og omsorgsfeltet. Tiltak som gjennomføres for å følge opp helse- og omsorgsplanen vil innarbeides i de årlige økonomiplanene eller være en del av handlingsplanen i de enkelte tjenesteområdene.

Vurdering

Kommunedirektøren vurderte at helse og omsorgsplanen skulle utarbeides som en kommunedelplan. Det har medført en god forankring både politisk og administrativt, og lagt til rette for medvirkning i planarbeidet. Arbeidet med helse- og omsorgsplanen ble startet opp høsten 2024. Det har blitt gjennomført medvirkningsprosesser som en del av planprosessen. Ungdomsrådet og Fellesrådet for eldre og personer med funksjonsnedsettelse har fått informasjon underveis i planarbeidet og gitt innspill til planen. Ulike brukerorganisasjoner, lag og foreninger ble invitert til

innbyggerverksted og gav innspill til planen. Medarbeiderne i kommunen har bidratt i ulike deloppdrag og gitt innspill i møter og gjennom arbeidsverksted. Kommunedirektørens lederteam og ledere og hovedtillitsvalgte på helsefeltet (styringsgruppen) har fått jevnlig oppdateringer om planarbeidet og mulighet til å komme med innspill. Kommunedirektøren vurderer at vedlagt dokument plan for helse - og omsorgstjenesten gir en god beskrivelse av utviklingstrekk, kunnskapsgrunnlag og utfordringer. De strategiske satsingsområdene i planen med tilhørende mål og strategier, gir retning for kommunens arbeid innen helse - og omsorgssektoren frem mot 2040.

Konsekvenser for økonomi og ansatte

Dersom kommunestyret vedtar å legge planforslaget på høring og offentlig ettersyn, jf. pbl. § 11-14, vil det ikke medføre noen direkte økonomiske konsekvenser. Eventuelle tiltak som vedtas i Økonomiplanen, vil kunne ha økonomiske konsekvenser av ulikt omfang. Konsekvenser for ansatte kan være i form av at det vedtas nye satsingsområder med mål og strategier for helse- og omsorgsfeltet. Samtidig er planen utarbeidet i tråd med nasjonale og regionale føringer og lokal kunnskap, og den kommunale driften og tjenesteutviklingen bygger på dette. En økt satsning på helsefremmende og forebyggende arbeid, og fokus på trinnene langt nede i innsatstrappen kan likevel medføre en endret innsats i kommunens tjenesteutvikling, kanskje særlig utenom helse- og omsorgstjenestene.

Oppfølging av vedtak i saken

Etter kommunestyret har fattet vedtak i denne saken vil dokumentet som ligger vedlagt til saken, legges på høring og offentlig ettersyn. Dersom kommunestyret vedtar endringer i planforslaget ved behandling vil disse fremkomme av dokumentet som legges på høring. Eventuelle endringer som kommunestyret vedtar i møtet må protokollføres. Høring og offentlig ettersyn innebærer at dokumentet både sendes til konkrete høringsparter og legges ut på kommunens hjemmeside. I tillegg må høringen kunngjøres i minst én avis. Interesserte kan komme med innspill til planutkastet. Høringsperioden må være på minst 6 uker, jf. pbl. § 11-14.

Når høringsperioden er over vil saken igjen behandles og eventuelle innspill følges opp. Deretter meldes planen opp til endelig behandling i kommunestyret.

Anbefaling

Kommunedirektøren anbefaler at planen for helse og omsorg 2025-2040 legges ut på høring og offentlig ettersyn i minst 6 uker.